

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

الربما
علیهما صابا

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

عنصر تبلیغ در نهضت عاشورا

فاطمه امینی تهرانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنصر تبلیغ در نهضت عاشورا

نویسنده:

فاطمه امینی تهرانی

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	عنصر تبلیغ در نهضت عاشورا
۶	مشخصات کتاب
۶	مفهوم تبلیغ
۷	عناصر تبلیغ
۱۱	اوصافی که در قرآن کریم برای مبلغان ذکر شده است
۱۱	اعتقاد مبلغ
۱۳	بصیرت علمی
۱۴	اخلاص
۱۶	صبر
۱۷	صفای باطن
۱۷	دلسوز بودن نسبت به مردم
۱۸	شجاعت و خدا ترسی
۱۹	معرفی الگو
۲۱	ابزار پیام رسان
۲۲	بیان، مهمترین وسیله تبلیغی اسلام
۲۴	تاکتیکهای ویژه تبلیغی در نهضت عاشورا
۲۴	آغاز جهاد با مهاجرت
۲۴	همراه بردن اهل بیت
۲۸	خلاصه مقاله
۳۰	درباره مرکز

عنوان : عنصر تبلیغ در نهضت عاشورا

پدیدآورندگان : فاطمه امینی تهرانی (پدیدآور)

ناشر : فاطمه امینی تهرانی

نوع : متن

جنس : مقاله

الکترونیکی

زبان : فارسی

صاحب محتوا : موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان

توصیفگر : قیام عاشورا

پیام

مفهوم تبلیغ

«تبلیغ»، واژه ای عربی است که معادل انگلیسی آن «پروپاگاندا» است. اما باید توجه داشت که مفهوم تبلیغ، در فرهنگ اسلامی، با مفهوم تبلیغ در فرهنگ امروز غرب، کاملاً متفاوت است. تبلیغ در عرف امروز غرب، دروغ پردازی به انگیزه فریب دهی و همراه سازی افکار عمومی است. شهید مطهری (ره) تفاوت معنای تبلیغ از نظر قرآن و در عرف امروز را چنین بیان می کند: «بدبختانه این کلمه در عرف امروز، سرنوشت شومی یعنی منحوس پیدا کرده به طوری که امروز در عرف ما فارسی زبانها تبلیغ یعنی راست و دروغ جور کردن و در واقع فریبکاری و اغفال. برای به خورد مردم دادن یک کالا، مفهوم اغفال به خودش گرفته است و لذا گاهی که کسی درباره موضوعی صحبت می کند، وقتی می خواهد بگوید اینها اساسی ندارد، می گوید: آقا اینها همه تبلیغات است». دهخدا می گوید: «رساندن عقاید دینی یا غیر اینها با وسایل ممکنه» در کتاب «التحقیق فی کلمات القرآن» پس از نقل آرای اهل لغت درباره مفهوم تبلیغ و ابلاغ، می نویسد: «رأی تحقیقی درباره معنای ماده تبلیغ این است که : تبلیغ همان ایصال و رساندن است، لکن نه هر ایصال و رساندن، بلکه حد اعلای آن را ابلاغ گویند. در تمامی کاربردهای واژه ابلاغ، این خصوصیت لحاظ شده است». شهید مطهری درباره تفاوت دو واژه «ابلاغ» و «ایصال» می فرماید: «تبلیغ با وصل و ایصال معنای نزدیک دارد. ما در زبان عربی، کلمه ایصال داریم، کلمه

ابلاغ هم داریم. در فارسی در معنای این هر دو، رسیدن و رساندن به کار برده می شود ولی در عربی ایصال را به جای ابلاغ نمی شود به کاربرد. ایصال، معمولاً در مورد رساندن چیزی به فکر و روح و قلب کسی به کار می رود و لذا محتوای ابلاغ نمی تواند یک امر مادی و جسمانی باشد، حتماً یک امر معنوی و روحی است؛ یک فکر و یک احساس است. تبلیغ از واژه هایی است که در قرآن کریم کاربرد فراوان دارد، قرآن این واژه را در مواردی به کار می برد که هدف آن رساندن یک پیام مقدس می باشد. (أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ) بنابراین، این واژه در قرآن از قداست خاصی برخوردار است؛ از طرفی، اساسی ترین وظیفه انبیا در قرآن کریم، ابلاغ و رساندن پیام الهی ذکر شده است. (مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ) حضرت علی (ع) در نهج البلاغه می فرماید: «آنگاه که در عصر جاهلیت، بیشتر مردم، پیمان خدا را نادیده انگاشتند و حق پروردگار را نشناختند و در برابر او به خدایان دروغین روی آوردند و شیطان مردم را از معرفت خدا باز داشت و از پرستش او جدا کرد، خداوند، پیامبران خود را مبعوث فرمود و هر چند گاه، متناسب با خواسته های انسانها، رسولان خود را پیاپی اعزام کرد تا وفاداری به پیمان فطرت را از آنان باز جوید و نعمتهای فراموش شده را به یاد آورند».

عناصر تبلیغ

تبلیغ، از چهار عنصر تشکیل شده است: ۱. پیام. ۲. پیام رسان. ۳. ابزارهای پیام رسانی. ۴. روش پیام رساندن به مردم. هر یک از این عناصر باید دارای خصوصیتی باشد تا تبلیغ، موثر افتد و پیام، به نحو احسن به مردم برسد و مردم را جذب نماید. در نهضت

عاشورا - که نهضتی جاودان است - این عناصر نیز دارای خصوصیات جاودانه می باشد، خصوصیات که از منبع وحی سرچشمه می گیرد؛ چرا که عاشورا و قیام امام حسین (ع) متصل به وحی است. عاشورا حادثه ای نبود که منحصر به روز دهم محرم سال ۶۱ قمری باشد، بلکه نهضتی است جاوید. آری، صحرای کربلا به وسعت تاریخ است و قافله کربلائیان در مسیر تاریخ در حرکت است تا زمانی که درگیری حق و باطل ادامه دارد و جمله: «انی سلم لمن سالمکم و حرب لمن حاربکم و ولی لمن والاکم و عدو لمن عاداکم» نشانه ای از تداوم این نبرد است و این تفسیری است بر شعار: «کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا»، و این شعاری است که نشان دهنده تداوم عاشورا است تا در همه جا و همیشه تاریخ، هر آرزومندی آرزو کند که ای کاش! در کربلا همراه یاران امام شهید می شد. در زیارتنامه می خوانیم: «یا لیتنی کنت معکم فافوز معکم»؛ یعنی هر جا که برای اقامه حق و عدل و علیه ظلم و فساد، قیام کنی آنجا عاشورا است و هر جا پیکر تو در راه اسلام نقش زمین شود، آنجا کربلاست و این یعنی اگر چه قبله در کعبه است، اما (فأینما تولو فثم وجه الله). حضرت امام؛ می فرماید: «این کلمه کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا یک کلمه بزرگی است. همه روز باید ملت ما این معنی را داشته باشد که امروز روز عاشورا است. و ما باید مقابل ظلم بایستیم. و همین جا هم کربلاست و باید نقش کربلا را ما پیاده کنیم. انحصار به یک زمین ندارد. انحصار به افراد نمی شود. قضیه کربلا منحصر به یک جمعیت

هفتاد و چند نفری و یک سرزمین کربلا نبود. همه زمینها باید این نقش را ایفا کنند.» در حماسه هشت سال دفاع مقدس ایران، اتصال به نهضت عاشورا منبع الهام، شور و حرکت آفرینی بود. امام این پیوند را چنین بیان فرمود: «امروز، روز عاشورای حسینی است، امروز، ایران کربلاست.» شرایط موفقیت یک پیام عبارت است از: ۱. حق بودن. ۲. منطقی بودن. ۳. انگیزانندگی پیام. ۴. هماهنگی با نیازهای زمان. قرآن، پیامی جاودانه است که از سوی خدای متعال برای رستگاری بشر به پیامبر گرامی اسلام (ص) نازل نموده است. قرآن یکی از صفات خود را که روی آن تأکید نموده است و آن را رمز جاودانگی خود دانسته، حق بودن پیام قرآن است: (ذَلِك بَانَ - اللَّهُ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ). و اسلام را برترین دینها دانسته؛ چون دین حق است: (وَ هُوَ الْغَدَى ارْسَل رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ دِينَ الْحَقِّ). در واقعه عاشورا که - هدف از آن عزت بخشیدن به اسلام و ارزشهای اسلامی است - حضرت ابا عبدالله (ع) از همان ابتدای حرکت از مدینه به سوی مکه، در سخنان خویش، هدف از حرکت خود را احیای دین، اجرای حدود الهی، احیای سنت جدش رسول گرامی اسلام (ص)، مبارزه با بدعتها، فساد و احیای امر به معروف و نهی از منکر اعلام نمودند. عاشورای حسینی یک نهضت احیاگرانه نسبت به دین و ارزشهای دینی بود که در سایه بذل جان و نثار خون، عزت دین الهی به جامعه مسلمین بازگشت. امام حسین (ع) در مدینه در وصیتی که به برادرش محمد حنفیه نوشت، هدف اصلی از قیام خویش را چنین بیان نمودند: «أَنِّي لَمْ أَخْرَجْ أَشْرًا وَ لَا بَطْرًا وَ لَا ظَالِمًا وَ أَنَّمَا خَرَجْتُ لَطَلْبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ

جَدّی ارید آن آمر بالمعروف و أنهی عن المنکر و اسیر بسیره جدّی و سیره علی بن ابی طالب». و نیز در نامه هایی خطاب به مردم بصره نوشتند: «و أنا أدعوکم الی کتاب اللّٰه و سنه نبیه (ص) فان السنّه قد امیتت و ان البدعه قد احيیت و إن تسمعوا قولی و تطیعوا امری أهدکم سبیل الرشاد». امام (ع) در سخنانش حرکت خویش را حرکتی خدا جویانه و اصلاح طلبانه خواند، نه شورشی و تفرقه انگیز تا بهانه ای برای کشتن او از سوی بنی امیه حساب شود. پیام عاشورا جاودانه است و هر پیامی برای اینکه جاودانگی لازم را داشته باشد، باید متناسب با عقل و فطرت پاک بشری باشد. اسلام شناس بزرگ، استاد مطهری؛ می گوید: «یک پیام باید در درجه اول، منطقی باشد، یعنی با عقل و فکر بشر سازگار باشد به گونه ای باشد که جاذبه عقل انسان، آن را به سوی خودش بکشد. یک پیام اگر ضد منطقی و عقل باشد ولو مثلاً احساسی باشد برای مدت کمی ممکن است دوام پیدا کند، ولی برای همیشه قابل دوام نیست. این است که قرآن دائماً دم از تعقل می زند». از خصوصیات دیگر پیام انگیزانندگی آن است که متناسب با احساسات و عواطف مردم باشد. هماهنگی با نیازهای زندگی آنان باشد. استاد مطهری می گوید: «همچنین برای اینکه محتوای یک پیام، غنی و نیرومند باشد، باید با احساسات بشر انطباق داشته باشد. انسان کانونی دارد غیر از کانون عقلی و فکری به نام کانون احساسات که آن را نمی توان نادیده گرفت». شهید مطهری (ره) یکی از علل پیشرفت اسلام را در جهان چنین بیان می کند: «کمونیسم و مسیحیت هر چه فعالیت می کند پیشروی قابل توجهی ندارد، در حالی که دستگاههای تبلیغاتی

آنان قوی و وسیع و دستگاہ تبلیغاتی، اسلام ضعیف است. علتش این است که محتواها فرق می کند».

اوصافی که در قرآن کریم برای مبلغان ذکر شده است

اعتقاد مبلغ

(أَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ...) در این آیه شریفه ایمان داشتن حضرت محمد(ص) به قرآن، بیانگر این اصل است که هر پیام رسان دینی، نخست باید خود به گفته ها و محتوای رسالت خویش، مؤمن باشد. نافذترین گفتار آن است که از روی ایمان، ابلاغ شود؛ چرا که گفته اند: سخن کز دل بر آید لاجرم بر دل نشیند. استاد مطهری بی اعتقادی مبلغان را بزرگترین درد می داند: «دردی از این بالاتر نیست که آدم خودش به چیزی اعتقاد نداشته باشد، بعد بخواهد آن اعتقاد را در دل مردم وارد کند». آیت الله طالقانی، راز تأثیر پیامها و سخنان امام؛ در دل میلیونها انسان را ثمره اعتقاد کامل او می داند: «از عجایب امام امت این است که به تک تک جملاتی که بر زبان می آورد، اعتقاد کامل داشت. به همین دلیل در دلها می نشست». اعتقاد به اصول دین و همچنین احیای فروع دین، تمام شؤون و زوایای زندگی امام حسین (ع) را در بر می گیرد. جهادی که با هجرت در راه خدا و برای احیای سنت پیامبر و امر به معروف و نهی از منکر آغاز گردید؛ چنانکه در زیارت می خوانیم: «اشهد انک قد اقامت الصلاه و اتیت الزکوه و امرت بالمعروف و نهیت عن المنکر و اطعت الله و رسوله حتی اتیک الیقین». امام حسین از شهادت خویش پیشاپیش با خبر بود. پیامبر مکرر آن را بیان فرموده بود. این علم و اطلاع قبلی، نه تنها اراده امام را سست نکرد، بلکه روحیه شهادت طلبی او را افزون ساخت. در تاریخ می خوانیم که در موارد متعددی که اصحاب

و اقوام نزدیک حضرت از روی دلسوزی و خیرخواهی، امام را از رفتن به عراق بر حذر می داشتند و بی وفایی مردم کوفه نسبت به پدر بزرگوار و برادر گرامی شان را یادآور می شدند، اما باور و یقین به خدایی بودن این راه، سبب شد در برابر عوامل تردید آفرین و یأس آور، بایستد و مشیت الهی را بر هر چیزی مقدم بدارد. هنگامی که تصمیم امام بر حرکت به سوی کوفه منتشر شد، گروهی در صدد برآمدند تا حضرتش را از این سفر باز دارند. یکی از این افراد، ابن عباس پسر عموی ایشان بود. امام در پاسخ به ابن عباس فرمودند: «انا لله و انا الیه راجعون». استرجاع گفتن «انا لله و انا الیه راجعون»، در منطق امام حسین یادآور فلسفه حیات و سرنوشت «از او بی» و «به سوی او بی» است که بارها امام آن را در طول مسیر، بر زبان جاری می فرمودند. همچنین پیوند حرکت عاشورا به احیای سنت پیامبر و مبارزه با بدعتهایی که در دین به وجود آورده شده بود، تأکیدی بر مساله نبوت است. فلسفه سیاسی اسلام، برای اداره جامعه در قالب امامت، تجلی می کند. امامت، مسند خلیفه الهی انسان کامل است نه اریکه قدرت طلبان زورگو. امام پس از دریافت نامه های گروههایی از کوفیان که او را به آمدن به کوفه دعوت می کردند، تا در سایه امامت او علیه یزید قیام کنند، در نامه ای خطاب به آنان چنین نوشت: «به جانم سوگند! امام جز آنکه به کتاب خدا حکومت و داوری کند و قیام به قسط و عدل نماید و به دین حق، گردن نهد و خود را وقف راه خدا کرده باشد، نیست». امام با این بیانات، خصوصیات امام راستین

را بیان می فرماید، از طرفی انطباق این ویژگیها بر شخص خاص را در موقعیتهای مختلف، با بیان جایگاه اهل بیت پیامبر و بر شمردن فضایل شخصی خویش و ملاکهای امامت، ذهنیت جامعه مسلمین را به سوی امام صالح، سوق می دهد. برای اختصار به یک نمونه اشاره می کنیم: امام حسین (ع) در مسیر کوفه پس از برخورد با سپاه حر در خطبه ای فرمودند: «مادودمان پیامبریم و به عهده داری این امر (خلافت) و ولایت بر شما، از دیگران که به ناحق و در میان شما به ستم و تجاوز حکومت می کنند، سزاوارتریم». یادآوری مبادی اعتقادی در نهضت عاشورا از زبان امام حسین (ع) و یاران او بیانگر زیر سؤال بردن دشمن بود. از طرفی، این یادکرد اصول اعتقادی، دفع شبهه آفرینی های بعدی امویان بر ضد ائمه: بود. سیدالشهدا (ع) در وصیتنامه ای که به برادرش محمد حنفیه هنگام خروج از مدینه نگاشته است، علاوه بر اینکه مظلومیت امام را در آن روز نشان می دهد، مروری بر مفاهیم اعتقادی از سوی امام است که به صورت مکتوب باقی مانده است.

بصیرت علمی

یکی از اساسی ترین شرط برای پیام آوران مذهبی، از نظر قرآن کریم، توانایی علمی و آگاهی مبلغان است. خداوند به پیامبر می گوید تا به مردم بگویند او در مسیری که دیگران را به آن دعوت می کند، آگاهی کامل دارد: (قل هذه سبیلی ادعوا الی اللّٰه علی بصیره) استاد شهید مطهری در این باره می گوید: «اولین شرط برای یک نفر مبلغ، شناسایی خود مکتب است، ماهیت پیام است؛ یعنی کسی که می خواهد پیامی را به جامعه برساند، باید خودش با ماهیت آن پیام آشنا باشد. باید فهمیده باشد که هدف این مکتب چیست؟... آخر مگر می تواند پیامی را به مردم برساند، بدون

اینکه خودش آن پیام را شناخته و درک کرده باشد». حضرت علی (ع) از رزمندگان راستین چنین یاد می‌کند: «حملوا بصائرهم علی اسفیاہم». یعنی اگر در میدان جهاد شمشیر می‌زنند، از روی بصیرت است. حماسه آفرینان عاشورا بی هدف و کورکورانه به میدان جهاد نیامده بود. آنان اهل بصیرت بودند، هم نسبت به درستی و حقانیت راه و هم به اینکه وظیفه شان جهاد در راه خداست و هم به اینکه دشمن را شناخته بودند. حتی امام (ع) در شب عاشورا در جمع آنان فرمودند: «اینان مرا و همه کسانی را که پیش روی من جهاد می‌کنند خواهند کشت بیم آن دارم که شما از اینها خبر نداشته باشید، یا بدانید ولی از رفتن، شرم کنید. نیرنگ نزد ما خاندان حرام است. هر کس دوست ندارد با ما خاندان باشد، باز گردد».

اخلاص

قرآن کریم در آیات مختلفی، گفتار پیامبران در مقام دعوت و تبلیغ قوم شان را بازگو کرده است؛ مثلاً در آیاتی از سوره شعرا از زبان حضرت نوح، هود، صالح، لوط و شعیب (ع) که گفته اند: (و ما استلکم علیہ اجرا ان اجری الّا علی ربّ العالمین). «من در برابر انجام رسالتم مزدی از شما نمی‌خواهم». مسأله اخلاص، مسأله کوچکی نیست. به همین دلیل، قرآن از زبان همه انبیا این سخن را می‌گوید: (ما استلکم علیہ من اجر). دسته‌ای دیگر از آیات قرآن کریم، پیامبران الهی را به عنوان «ناصح» یاد کرده است. آیات ۶۲، ۶۸، ۷۹ و ۹۳ از سوره اعراف از زبان پیامبران بزرگ الهی بیان می‌کند که خود را به عنوان «ناصح» به قوم خویش معرفی می‌کردند. استاد مطهری در تعبیر این آیات می‌گوید: «مسأله دوّم که قرآن مجید در مسأله تبلیغ روی آن

تکیه می کند، چیزی است که از آن به «نصح» تعبیر می نماید. ما معمولاً نصح را به خیر خواهی ترجمه می کنیم، البته این معنا درست است ولی ظاهراً خیر خواهی، عین معنای نصح نیست، لازمه معنای نصح است. نصح در مقابل غش است. ناصح واقعی آن کسی است که خلوص کامل داشته باشد. توبه نصح یعنی توبه خالص. مبلغ باید ناصح و خالص و مخلص باشد. آنچه مهمترین عامل ماندگاری نهضت عاشورا در طول قرون است، جوهره اخلاص در نهضت عاشورا است. نه تنها این نهضت، کهنه نگشته است بلکه روز به روز بر جلوه و جاذبه آن افزوده می گردد. حرکت عاشورا از ابتدا تا انتها خالصانه بود، در این حرکت خالصانه، ناخالصان، عده ای در مسیر و عده ای در کربلا تصفیه شدند تا حاضران در عاشورا همه یکدست و خالص باشند. از همان ابتدا امام حسین (ع) در وصیتنامه ای که به برادرش محمد حنفیه نوشت تا انگیزه های غیر خالصانه و دنیا طلبانه را از حرکت انقلابی خویش نفی کند. خالصان، خلوص خویش را در شب عاشورا و روز نبرد نشان دادند و گاهی آن را در رجزها و سخنان خویش بیان می کردند. در کربلا خون بود، شمشیر و شهادت، نه پول و امتیازات اجتماعی. اخلاص و خدایی بودن نیت و انگیزه، عامل نیرومندی است در مقابله با هوای نفس، انگیزه های مادی و جاه طلبانه. آنکه برای خدا قیام کند، نه کمی نفرت او را مأیوس می کند و نه ترس از شکست ظاهری، بلکه همه همتش عمل به تکلیف است؛ چنانکه خداوند در قرآن می فرماید: (أَنَّمَا أَعْظَمَكُمْ بِوَاحِدِهِ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خِيَلٍ مُّتَسَاوِينَ) آنچه برای خدا باشد ماندگار و پایدار می شود، قیام عاشورا چون خدایی بود،

ابدی و بی شکست شد. به تعبیر امام راحل؛ «شکست نبود کشته شدن سیدالشهداء، چون قیام لله بود. قیام لله شکست ندارد». آگاه بودند که ما آمدیم وظیفه خدایی بکنیم، آمدیم اسلام را حفظ کنیم».

صبر

یکی از ویژگیهای مهم مبلغ از نظر قرآن کریم، صبر و استقامت است. انبیا و پیامبران در طول تاریخ، اسوه صبر بودند. قرآن مجید، خطاب به پیامبر گرامی اسلام می فرماید: (فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعِزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهِمْ) در آیه ۲۴ از سوره سجده، رابطه صبر و یقین بیان شده است. بردباری، زاییده یقین به پروردگار جهان است. (وَ جَعَلْنَا مِنْهُمْ آئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَ كَانُوا بآيَاتِنَا يُوقِنُونَ). در واقعه عاشورا عاشوراییان، قله های صبر و یقین را فتح کردند، آنچه حماسه کربلا را به اوج ماندگاری و تأثیر گذاری رساند، روحیه مقاومت امام حسین و یاران باوفایش و همچنین صبر و مقاومت اهل بیت: و اسرای کربلا- بود. امام حسین (ع) هنگام خروج از مکه در خطبه ای فرمودند: «نصبر علی بلائنه و یوقینا اجور الصابرين». امام (ع) از همان آغاز، یارانی را به همراهی طلبید که طاقت و تحمل صحنه کارزار، همراه با زخم و ضربه و مرگ و تشنگی را داشته باشد. امام شرط همراهی را «صبر» دانست و در یکی از منزلگاهها خطاب به یاران فرمودند: «ایها الناس فمن کان منکم یصبر علی حد السیف و طعن الاسنه فلیقم معنا و الا فلینصرف عتیا». حادثه کربلا- و قهرمانان عاشورا الهام دهندگان صبوری و آموزگاران مقاومت بودند. انقلاب اسلامی ایران که محصول پایداری مردم و خون پاک شهدا می باشد؛ خانواده های شهدا نیز از حضرت زینب (س) صبوری آموختند. امام؛ صبر مردم ایران را چنین بیان می کند: «مبارک باد بر خانواده های عزیز

شهدا، مفقودین، اسراء و جانبازان و بر ملت ایران که با استقامت و پایداری و پایمردی خویش به بنیانی مرصوص مبدل گشته اند، که نه تهدید ابر قدرتها آنان را به هراس می افکند و نه از محاصره ها و کمبودها به فغان می آید... زندگی با عزت را در خیمه مقاومت و صبر، بر حضور در کاخهای ذلت و نوکری ابرقدرتها و سازش و صلح تحمیلی، ترجیح می دهند».

صفای باطن

تزکیه درون، مقدمه ثمردهی تبلیغ مبلغان دینی است. جلای باطن و تزکیه نفس برای مبلغان دینی، شرط لازم است؛ زیرا تنها پیامی که از دهن پاک و پیراسته تراود، بر جانهای پاک، جای می گیرد. قرآن کریم، پیامبران الهی را به خاطر اخلاق پسندیده ای؛ چون، راستی، اخلاص، وفای به عهد و... ستوده است. علامه طباطبایی در تفسیر عبارت (الموعظه الحسنه)، می فرماید: «حسن موعظه به اعتبار حسن آثار موعظه گر است. واعظ باید آراسته به محتوای وعظ خود باشد. حسن خلق واعظ، راه یافتن وعظ به اندرون دل انسانها را قوت می بخشد. واعظ باید از چنان حسن خلقی برخوردار باشد که راه نفوذ کلامش در اندرون دلها را بگشاید، قلبها را نازک کند، پوستها را به لرزه در آورد، ظرف دلها را مهیای پذیرش و چشمها را لبریز اشک کند». حادثه کربلا و سخنان امام حسین و روحیات و خلق و خویی که از حماسه سازان عاشورا به ثبت رسیده است، منبع ارزشمندی جهت الگوگیری در زمینه آموزش اخلاق و خودسازی است. خصوصیات چون: ایثار، آزادگی، وفا، عزت، شجاعت، و ارستگی از تعلقات، توکل، خداجویی، همدردی، نمونه هایی از پیامهای اخلاقی عاشوراست.

دلسوز بودن نسبت به مردم

خداوند در این آیه، پیامبر را به چند صفت ستایش می کند: (لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ) ۱. ناراحت شدن از گرفتاری مردم. ۲. تمایل شدید به هدایت مردم. ۳. دلسوزی نسبت به مومنان. ۴. رحمت به مؤمنان. در واقعه عاشورا تمام صفاتی که به نحوی به دلسوزی نسبت به مردم اشاره دارد، به بالاترین وجه بروز می کند؛ صفاتی چون: ایثار، مواسات، تکریم انسان و... ایثار، مقدم داشتن دیگری بر خود است. و بالاترین درجه ایثار، ایثار جان است. قرآن از مؤمنانی یاد می کند

که علی رغم نیازمندی، دیگران را بر خویش مقدم می دارند: (و یوثرون علی انفسهم و لو کان بهم خصاصه). در صحنه عاشورا، نخستین ایثارگر، سید الشهداء (ع) است. اصحاب آن حضرت نیز هر کدام ایثارگرانه، جان خویش را در راه اسلام، فدای امام خویش کردند. در صحنه عاشورا جلوه های متعددی از ایثار به چشم می خورد. برای اختصار به یک نمونه از این جلوه ها اشاره می کنیم: حضرت ابوالفضل العباس (ع) علاوه بر آنکه امان نامه ابن زیاد را که شمر آورده بود، رد کرد؛ در شب عاشورا نیز خطاب به حضرت اباعبدالله (ع) اظهار کرد: هرگز از تو دست نخواهم کشید، خدا نیاورد زندگی پس از تو را و نیز هنگامی که روز عاشورا با لب تشنه به کنار رود فرات رسید تا برای امام و کودکان تشنه آب آورد، پس از پر کردن مشک، خواست آب بنوشد، اما با یاد آوردن تشنگی امام و کودکان تشنه، گام از فرات بیرون نهاد و با لب تشنه شهید شد.

شجاعت و خدا ترسی

(الذین یبلغون رسالات الله و یخشونه و لا یخشون احد الا الله و کفی بالله حسیبا). در این آیه شریفه، دو ویژگی بارز برای مبلغان دینی بیان شده است: ۱. ترس از خدا. ۲. نترسیدن از غیر خدا. راغب اصفهانی در مفردات می گوید: «خشیت، ترس آمیخته با تعظیم است و بیشتر در مواردی به کار می رود که ترسنده، آگاهی به چیزی که از او می ترسد، داشته باشد». شجاعت یعنی نترسیدن از غیر خدا و ترس از خدا، عین شجاعت است، چون در یک زمان، دو ترس چیره بر وجود انسان متصور نیست. انسانی که سراپا خوف خداست، بی گمان هراس از غیر خدا در او معنا ندارد! و به این دلیل است

که ذکر توأم این دو ویژگی؛ یعنی خشیت از خدا و خشیت نداشتن از غیر خدا برای مبلغان الهی، ذکر شده است. یکی از مظاهر آشکار شجاعت، نترسیدن از مرگ است. همین عامل، امام حسین (ع) و یارانش را به نبرد عاشورا کشاند تا حماسه ماندگار بیافرینند. شجاعت امام حسین (ع) و یارانش وفادارش در صحنه های مختلف عاشورا، خود کتابی بزرگ است. این شجاعت، ریشه در اعتقادات شان داشت. آنان که به عشق شهادت می جنگیدند، از مرگ ترسی نداشتند، از این رو بود که لشکریان دشمن از برابرشان می گریختند و هیچیک یارای جنگ تن به تن با شجاعان عاشورا را نداشتند، از این رو، به یک فرد حمله عمومی می کردند. عاشورا، الهام بخش مقاومت و آموزگار شجاعت است و عنصر شجاعت در متن عاشورا در گفتار و رفتار شهدا و اسرای کربلا موج می زند. شجاعت، در مقابل مستبدان و مستکبران عالم و محرم همواره روحیه شهادت و ظلم ستیزی به مسلمانان می دهد. امام حسین مرگ با عزت را بهتر از زندگی با ذلت می داند. در سخنانی هنگام برخورد با سپاه حر آمده است: «من از مرگ باکی ندارم، مرگ راحت ترین راه برای رسیدن به عزت است. مرگ در راه عزت، زندگی جاودانه است و زندگانی ذلت بار مرگ بی حیات است». حضرت امام؛ می فرماید: «ماه محرم ماه حماسه و شجاعت و فداکاری آغاز شد، ماهی که خون بر شمشیر پیروز شد، ماهی که قداست حق، باطل را تا ابد منهدم و داغ باطله بر جبهه ستمکاران و حکومت های شیطانی زد، ماهی که به نسلها در طول تاریخ، راه پیروزی بر سر نیزه را آموخت».

معرفی الگو

(ان فی رسول الله لکم اسوه حسنه) تاثیر گذاری یک حادثه یا

الگوی رفتاری بر اندیشه ها و عملهای مردم، بیش از گفتار است. از این رو در قرآن کریم از پیامبر اکرم(ص) به عنوان اسوه و الگو یاد می کند تا مردم در ایمان و عمل از آنان سرمشق بگیرند. در تاریخ اسلام نمونه های زیادی از اشخاص وجود دارد که می تواند برای مسلمانان الگو باشد. اما واقعه عاشورا و شهدای کربلا در تاریخ اسلام از جایگاه ویژه ای برخوردار است و برای همیشه تاریخ، الگوی انسانهای حق طلب خواهد بود؛ چنانکه امام حسین (ع) خودش نیز حرکت و مبارزه انقلابی خویش را علیه یزیدیان برای مردم دیگر سرمشق می داند و می فرماید: «فلکم فی اسوه»، همچنانکه خود امام نیز از راه انبیا الگو گرفته است. امام هنگام خروج از مدینه این آیه را تلاوت فرمودند: (فخرج منها خائفا یتربّ ربّ نجّنی من القوم الظالمین). که گواه است بر الگوگیری امام حسین (ع) از حضرت موسی (ع). امام (ع) قبل از خروج از مدینه در وصیتنامه ای به برادرش محمد حنفیه، انگیزه خروج و قیامش را عمل به سیره جد و پدرش حضرت علی (ع) معرفی می کند: «و اسیر بسیره جدی و ابی علی بن ابی طالب» این بیان آشکار است که حرکت حضرت مبنایی جز پیروی از رهبر بزرگ اسلام و عمل به دستور شرعی، چیز دیگری نبوده است و چنین شد که عاشورا به صورت یک الگو و یک سمبل در طول تاریخ به ثبت رسید؛ چنانکه در تاریخ، قیامها و نهضت‌های آزادی بخش زیادی وجود دارد که با الهام از حرکت عاشورا شکل گرفته است. مهمترین و آشکارترین نمونه آن، انقلاب اسلامی ایران و همچنین هشت سال دفاع مقدس علیه رژیم بعث عراق

بود؛ چنانکه امام راحل؛ در این باره فرمودند: «حضرت سید الشهداء از کار خودش به ما تعلیم کرد که در میدان، وضع باید چه جور باشد و در خارج میدان، وضع چه جور باشد و باید آنهایی که اهل مبارزه مسلحانه هستند، چه جور مبارزه کنند، و باید آنهایی که در پشت جبهه هستند، چطور تبلیغ کنند. کیفیت مبارزه را، کیفیت اینکه مبارزین یک جمعیت کم با جمعیت زیاد باید چطور باشد، کیفیت اینکه قیام در مقابل یک حکومت قلدری که همه جا را در دست دارد با یک عده معدود باید چطور باشد، اینها چیزهایی است که حضرت سید الشهداء به ملت ما آموخته است.» ما نیز هنگام زیارت از خدا می خواهیم که حیات و ممات ما را چون زندگی و مرگ محمد و آل محمد قرار دهد: «اللهم اجعل محیای محیا محمّداً و آل محمّد و مماتى ممات محمّد و آل محمّد». مهاتما گاندی رهبر مبارزات استقلال طلبانه هند می گوید: «من زندگی امام حسین (ع) آن شهید بزرگ اسلام را به دقت خوانده ام و توجه کافی به صفحات کربلا نموده ام و بر من روشن شده است که اگر هندوستان بخواهد یک کشور پیروز گردد، بایستی از سرمشق امام حسین (ع) پیروی کند».

ابزار پیام رسان

یک پیام اگر بخواهد به مردم برسد، احتیاج به ابزار دارد. استاد شهید مطهری در رابطه با شرایط ابزار پیام رسانی می گوید: «اولین شرط رساندن یک پیام الهی این است که از هر گونه وسیله ای نمی توان استفاده کرد؛ یعنی برای اینکه یک پیام الهی، رسانده شود و برای اینکه هدف مقدس است، نباید انسان این جور خیال کند که از هر وسیله که شد برای رسیدن به این هدف

باید استفاده کنیم؛ می خواهد این وسیله مشروع باشد و یا نامشروع. می گویند: «الغایات تبرر المبادی؛ یعنی نتیجه ها مقدمات را تجویز می کنند». از ابزارهای پیام رسانی، «بیان و قلم» به عنوان مهمترین ابزار در قرآن آورده شده است: (ن و القلم و ما یسطرون). (الرحمن - عَلم القرآن - خلق الانسان - عَلمه البیان). چنانکه مشاهده شد، خداوند در سوره «الرحمان»، آموزش بیان را برای انسان پس از آموزش قرآن و آفرینش انسان، از مظاهر رحمت خود در حق انسان ذکر می کند. همچنین، یک سوره از قرآن را به نام «قلم» نامید و به قلم و آنچه می نویسد، قسم یاد کرده است. علامه محمد جواد مغنیه، در این رابطه می گوید: «مراد از بیان، هر چیزی است که مقصود آدمی را برساند، از لفظ، خط، نقاشی، اشاره و هر وسیله دیگر و مراد از قلم، نیز قلم مخصوص نیست و در قلم، کنایه از ابزار نوشتن است چه آن ابزاری که تاکنون شناخته شده است و چه آن ابزار که در آینده دور یا نزدیک در دسترس بشر قرار خواهد گرفت». با پیشرفت تمدن بشری، وسایل تبلیغاتی نیز همپای تکنولوژیهای دیگر در حال پیشروی است. روزنامه، انواع نشریات، رادیو، تلویزیون، ماهواره، اینترنت و... از وسایل مدرنی است که دنیای استکبار از آنها برای تبلیغات بر ضد اسلام استفاده می کند. بر ملت مسلمان لازم است که از وسایل پیشرفته که جوابگوی دنیای امروز باشد، استفاده نماید؛ چنانکه قرآن می فرماید: (واعدوا لهم ما استطعتم من قوه).

بیان، مهمترین وسیله تبلیغی اسلام

شهید مطهری می گوید: «یکی از چیزهایی که قرآن مجید راجع به سبک و روش تبلیغ روی آن تکیه کرده است، کلمه «البلاغ المبین» است؛ یعنی ابلاغ و تبلیغ واضح، روشن

و آشکارا. مقصود از این واژه روشن و آشکارا چیست؟ مقصود مطلوب بودن، سادگی، بی پیرایگی پیام است، به طوری که طرف در کمال سهولت و سادگی آن را فهم و درک نماید... البته احتمالات دیگری هم هست. یکی از این احتمالات در معنی کلمه «مبین»، بی پرده سخن گفتن است، یعنی پیامبران نه فقط مغلق و پیچیده سخن نمی گفتند، اگر احساس می کردند مطلبی را باید گفت، در نهایت صراحت و روشنی به مردم می گفتند: «تعبدون ما تنحتون؛ آیا تراشیده های خودتان را دارید عبادت می کنید؟». استاد مطهری می گویند: «حال برای اینکه بدانید از همان وسایلی که در آن زمان بوده است چه استفاده هایی شده است و همان وسایل چه نقش فوق العاده موثری در رساندن پیام اسلام داشته اند... قرآن دارای دو خصوصیت است: یکی خصوصیت محتوای مطالب که از آن تعبیر به حقانیت می کند و دیگری زیبایی قرآن، نیمی از موفقیت خودش را از این راه دارد که از مقوله زیبایی و هنر است قرآن، فصاحتی دارد فوق حد بشر... اصلاً راجع به تأثیر آیات قرآن در خود قرآن، چقدر بحث شده است». «اللّه انزل احسن الحدیث» «موفقیت امیرالمؤمنین میان مردم، مرهون فصاحت اوست... مردی است به نام همام، از امیرالمؤمنین (ع) درخواست می کند که سیمای پرهیزگاران را برای من توضیح بده، رسم کن. اول حضرت امتناع کردند، در سه جمله گفتند، گفت: کافی نیست، من می خواهم شما سیمای پرهیزگاران را کامل برای من بیان کنید. علی (ع) فی المجلس شروع کردند سیمای متقیان را بیان کردن... این مرد همینطور که می شنید، التهابش بیشتر می شد، یک مرتبه فریاد کشید و مُرد. اصلاً قالب تهی کرد. امیرالمؤمنین فرمود: «هكذا تصنع المواعظ البالغه باهلها»؛ سخن اگر رسا، و دل اگر قابل باشد، چنین

می کند». «خود اباعبدالله (ع) در همان گرم گرم کارها از هر وسیله ای که ممکن بود برای ابلاغ پیام خودش و برای رساندن پیام اسلام استفاده می کردند. خطابه های اباعبدالله از مکه تا کربلا و از ابتدای ورود به کربلا تا شهادت، خطبه های فوق العاده پر موج و مهیج و احساسی و فوق العاده زیبا و فصیح و بلیغ بوده است. تنها کسی که خطبه های او توانسته است با خطبه های امیرالمؤمنین (ع) رقابت کند، امام حسین (ع) است».

تاکتیکهای ویژه تبلیغی در نهضت عاشورا

آغاز جهاد با مهاجرت

چون یزید از ولید خواست که از امام (ع) بیعت بگیرد، امام حسین (ع) پس از سه روز از شنیدن این درخواست، مدینه را به مقصد مکه ترک نمودند. اگر امام در مدینه می ماند و با بیعت، مخالفت می کرد، همانجا شهید می شد و صدایش هم به عالم اسلام نمی رسید. بنابراین، این مهاجرت به سوی مکه علاوه بر اینکه اعلام مخالفت با یزید بود، یک نوع تاکتیک تبلیغی بود. برای اینکه صدایش به مردم برسد که امام حسین (ع) بیعت نکرده است. از طرفی حرکت امام حسین از مکه به سوی کوفه در روز هشتم ذیحجه (روز ترویج)، روزی که همه می خواهند به منی و عرفات بروند و اعمال حج را انجام دهند، این حرکت امام، یک تاکتیک تبلیغی دیگری بود.

همراه بردن اهل بیت

به همراه بردن اهل بیت امام، تاکتیک تبلیغی دیگری داشت. علاوه بر اینکه مصلحت الهی در نظر امام بود، نقش تبلیغی داشت. در حقیقت، اهل بیت امام (ع) مبلغانی بودند که بعد از واقعه عاشورا پیام شهادت کربلا را تا قلب حکومت دشمن یعنی شام به همراه بردند. سخنان آتشین زینب (س) در مجلس ابن زیاد آنچنان کوبنده و افشاگرانه بود که مردم را به گریه آورد و کاخهای خفاشان را در معرض سقوط قرار داد. مقام شامخ زینب (س) در تبلیغ او تجلی یافت، اما زینب چه گفت؟ شیخ مفید و شیخ طوسی روایت کرده اند که شخصی گفت من در ماه محرم سال ۶۱ وارد کوفه گشتم و آن هنگامی بود که حضرت علی بن الحسین (ع) را با زنان اهل بیت به کوفه وارد می کردند و لشکر ابن زیاد بر ایشان احاطه کرده و مردم کوفه از منازل خود جهت تماشا بیرون آمده

بودند...در آن وقت که زینب (س) آغاز خطبه کرد، به خدا قسم من زنی با حیا و باشرم، فصیح تر و ناطق تر از جناب زینب دختر علی (ع) ندیدم. گویا از زبان پدر سخن می گوید و کلمات امیرالمومنین (ع) از زبان او فرو می ریزد، در میان آن ازدحام و اجتماع که از هر سو صدایی بلند بود، به جانب مردم اشارتی کرد که خاموش باشید. در زمان نفسها به سینه برگشت و صدای جرسها ساکت شد. آنگاه شروع به خطبه کرد و بعد از سپاس یزدان پاک و درود بر خواجه لولاک فرمود: «ای اهل کوفه! ای اهل خدیعه و خذلان! آیا بر ما می گریید و ناله سر می دهید؟! هرگز باز نایستد اشک چشم شما و ساکن نگردد ناله شما... سوگند به خدا که شما به گریستن سزاوارید. پس بسیار بگریید و کم بخندید؛ چه آنکه ساحت خود را به عیب و عارابدی آرایش دادید که لوث آن به هیچ آبی هرگز شسته نگردد و چگونه توانید شست و با چه تلافی خواهید کرد کشتن جگر گوشه خاتم پیغمبران و سید جوانان اهل بهشت... وای بر شما! آیا می دانید که چه جگری از رسول خدا (ص) شکافتید و چه خونی از او ریختید و چه پردگیان عصمت او را از پرده بیرون افکندید، امری فزیح و داهه عجیب بجا آوردید که نزدیک است آسمانها از آن بشکافد و زمین پاره شود و کوهها پاره گردد و این کار قبیح و ناستوده شما زمین و آسمان را فرا گرفت. آیا تعجب کردید که از آثار این کارها از آسمان خون بارید؟ آنچه در آخرت بر شما ظاهر خواهد گردید از آثار آن عظیم تر

رسواتر خواهد بود، پس بدین مهلت که یافتید خوشدل و مغرور نباشید، چه خداوند به مکافات عجله نکند...». راوی گفت: پس از آن، مخدره ساکت گردید و من نگریستم که مردم کوفه از استماع این کلمات در حیرت شده بودند و می گریستند و دستها به دندان می گزیدند... سید بن طاووس بعد از نقل آن خطبه فرموده که مردم صداها به صیحه و نوحه بلند کردند و زنان گیسوها پریشان نمودند و خاک بر سر می ریختند و چهره ها بخراشیدند و تپانچه ها بر صورت زدند و ندبه بویل و ثبور آغاز کردند و مردان، ریشهای خود را همی کردند و چندان بگریستند که هیچگاه دیده نشد که زنان و مردان چنین گریه کرده باشند. پس حضرت سید سجاد (ع) اشاره فرمود مردم را که خاموش شوید و شروع فرمود به خطبه خواندن. پس ستایش کرد خداوند یکتا را و درود فرستاد محمد مصطفی (ص) را. پس از آن فرمود: «ایها الناس! هر که مرا می شناسد، می شناسد و هر که نشناسد، بداند که منم علی بن الحسین بن علی بن ابیطالب:.. منم پسر آن کس که او را در کنار فرات ذبح کردند بی آنکه از او خونی طلب داشته باشند. منم پسر آن کس که هتک حرمت او نمودند و مالش را به غارت بردند و عیالش را اسیر کردند... ای مردم! سوگند می دهم شما را به خدا، آیا فراموش کردید شما که نامه ها به پدر من نوشتید (اما) چون مسلت شما را اجابت کرد، از در خدیعت بیرون شدید. آیا یاد نمی آورید که با پدرم عهد و پیمان بستید و دست بیعت فرا دادید، آنگاه او را کشتید... چه زشت رأیی که برای خود پسندیدید. با کدام

چشم به سوی رسول خدا (ص) نظر خواهید کرد گاهی که بفرماید شماها را که کشتید عترت مرا و هتک کردید حرمت مرا و نیستید شما از امت من». نهضت حسینی که برای احیای دین در تمام مظاهر و جلوه های آن بود، امامان شیعه: یکایک رسالت احیای دین را بر عهده داشتند. هر یک از مظاهر اسلام را که در دوره ای از زمان از بین می رفت و یا تحریف می شد، در چهره واقعی آن احیامی کردند؛ چنانکه امام زمان (عج) نیز روزی خواهد آمد و شریعت جدش را زنده خواهد کرد؛ همان طور که در دعاها می خوانیم: «واحی به ما امته الظالمون من معالم دینک»، تلاش معصومین: و پیروان شان نسبت به برنامه های احیاگرایانه نسبت به اصل جریان عاشورا و ارزشهای آن، وظیفه ای است بر ما که اکنون ما تداوم دهندگان راه آنهایم. از محورهای احیاگری نسبت به عاشورا، مراسم روضه، زیارت، دعا و گریه برای سیدالشهداء و عاشوراییان است. تأکید فراوان بر زیارت عاشورا و مراسمی از آن قبیل، هر یک سهم عمده داشته است تا حادثه عاشورا برای همیشه زنده بماند. در حدیثی از امام صادق (ع) آمده است: «ما من احد قال فی الحسین شعرا فبکی و أبکی به الاّ وجب الله له الجنّه و غفرله». «هیچ کس نیست که برای حسین بن علی (ع) شعری بگوید و بگرید و بگریاند، مگر آنکه خداوند، بهشت را بر او واجب سازد و او را بیامرزد». این همه ستایش برای گریه، نوحه، مراسم عزاداری، برای آثار احیاگرانه آن است. امام خمینی؛ می فرماید: «با این هیاهو، با این گریه، با این نوحه خوانی، با این شعر خوانی، ما می خواهیم این مکتب را حفظ کنیم، چنانچه تا حالا هم حفظ شده

خلاصه مقاله

مفهوم تبلیغ: تبلیغ، واژه عربی است که معادل انگلیسی آن «پروپاگاندا» می باشد. اما باید توجه داشت که مفهوم این واژه در فرهنگ امروز غرب و در فرهنگ اسلامی کاملاً متفاوت است. تبلیغ در عرف امروز غرب عبارت است از راست و دروغ جور کردن برای رسیدن به هدفهای شیطانی، برای اغفال مردم. اما در فرهنگ اسلامی، این واژه از قداست خاصی برخوردار است و در مواردی به کار می رود که هدف رساندن یک پیام مقدس است. عناصر تبلیغ: تبلیغ دارای چهار عنصر است که عبارتند از: ۱. پیام. ۲. پیام رسان. ۳. ابزارهای پیام رسانی. ۴. شیوه های پیام رسانی. هر یک از این عناصر، باید دارای خصوصیتی باشد تا پیام به نحو احسن به مردم منتقل شود و مردم را جذب کند. شرایط موفقیت یک پیام: ۱. حق بودن. ۲. منطقی بودن پیام. ۳. انگیزانندگی پیام. ۴. هماهنگی با نیازهای زندگی. بایسته های پیام رسان: ۱. اعتقاد مبلغ. ۲. بصیرت. ۳. اخلاص. ۴. صفای باطن. ۵. دلسوز بودن نسبت به مردم. ۶. شجاعت (ع). صبر... ابزارهای پیام رسانی: یک پیام برای اینکه به مردم برسد، نیاز به وسیله و ابزار دارد. اما برای رساندن پیامهای دینی از هر وسیله و ابزاری نمی توان استفاده کرد. اگر پیام و هدف مقدس است، ابزار نیز باید متناسب با آن باشد. از مهمترین ابزار پیام رسانی که در قرآن به آن اشاره شده «قلم و بیان» است. فصاحت و زیبایی محتوای قرآن، یکی از مهمترین عوامل پیشرفت آن می باشد. یکی از عوامل موفقیت امیرالمؤمنین (ع) فصاحت و زیبایی سخنان آن حضرت می باشد. سخنان ابا عبدالله الحسین از ابتدای حرکت از مدینه به سوی مکه، از مکه به سوی کوفه، علاوه بر آنکه بیانگر مظلومیت آن حضرت است، منشوری از مکتب اسلام را ارائه می دهد،

آنچنان بلیغ و فصیح است که تنها کسی است که توانسته سخنان او با سخنان امیرالمؤمنین (ع) برابری نماید. بعد از واقعه عاشورا نقش اهل بیت امام حسین (ع) به عنوان مبلغین نهضت کربلا- نمایان می شود. خطبه های امام سجاد (ع) و حضرت زینب (س)، آن چنان بلیغ و رسا بود که موجب رسوایی و افشای جنایات بنی امیه گردید. السلام علیک یا ابا عبد الله و علی الارواح التي حلت بفنائک، علیک منی سلام الله ابدًا ما بقیت و بقی الیل و النهار، السلام علی الحسین و علی بن الحسین و علی اولاد الحسین و علی اصحاب الحسین.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نمایم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

